

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาระหว่างก่อน
กับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษา นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
Academic Achievement Student Performance Management Before
and After Receiving A Case Study Management. Students of Thai-Nichi
Institute of Technology

รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์¹ บุญยวีร์ โชคประเสริฐสม² น้ำพร สติรกุล³ ปิยะ เสงี่ยมชัย⁴
ไกล่รุ่ง กระแสร์สินธุ์⁵ ธารทิพย์ พจน์สุภาพ⁶

Rungarun Khasasin, Bunyawee Chokprasoetsom, Namporn Sathirakul,
Piya Hengmeechai, Kairung Khasasin, Thantip Pojsupap

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา และ 2. ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา เป็นการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-experimental Research) กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน จำนวน 65 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลัง กรณีศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจ เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการผลการ

Received: 2021-05-04 Revised: 2021-05-25 Accepted: 2021-05-28

¹คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Administration Thai-Nichi Institute of Technology. Corresponding Author e-mail: lek_runarun@yahoo.co.th, rungarun@tni.ac.th

²คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Administration Thai-Nichi Institute of Technology, e-mail: bunyawee@tni.ac.th

³คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Administration Thai-Nichi Institute of Technology, e-mail: namporn@tni.ac.th

⁴คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Administration Thai-Nichi Institute of Technology, e-mail: piya@tni.ac.th

⁵คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยปทุมธานี Faculty of Admiration and Accounting, Pathumthani University, e-mail: kairung2011@yahoo.com

⁶คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต Faculty of Business Administration Kasembundit University e-mail: tantip.poj@kbu.ac.th

ปฏิบัติงาน และวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ใช้การทดสอบค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา หลังได้รับการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษา เท่ากับ 34.65 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนซึ่งมีค่าเท่ากับ 25.20 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนเท่ากับ 7.18 และก่อนเรียนเท่ากับ 6.46 ตามลำดับเมื่อทำการเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และ 2) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาได้แก่ ด้านรูปแบบการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้และด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความพึงพอใจด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่น

คำสำคัญ (Keyword): ผลการจัดการเรียนรู้; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; ความพึงพอใจต่อการเรียน

Abstract

This research aimed to study 1. comparing academic achievement, academic performance management of students. Before and after learning was managed using case studies and 2. satisfaction towards the learning of the students who were managed using a case study. This research is a quasi-experimental research. The sample of the research consisted of 65 students enrolled in the Performance Management course using Purposive Sampling Method. In this research, it was a pre-study and post-study achievement test, a case study, and satisfaction questionnaire. Collect information from students enrolled in the performance management course. And analyze research data by processing with a computer package The descriptive statistics were used as mean, standard deviation, and t-test. The results showed that 1) mean score of academic achievement in student performance management. After learning, the case study was 34.65, higher than the pre-score mean of 25.20, and the post-study standard deviation of 7.18 and pre-study was 6.46, respectively. The pre-test and post-study test showed a significant difference in the mean scores from taking the pre- and post-study tests at a 95% confidence level, with the average score taking the post-study test was high. And 2) the results of analyzing the satisfaction of the students who managed

to learn by using case studies were: Learning style in terms of learning behavior and knowledge and understanding in case studies, it was found that the overall level was at a high level. By the satisfaction of knowledge and understanding in the case study The average of satisfaction was at the higher level than other aspects.

Keywords: Learning management results; achievement in the course; Satisfaction with studying

บทนำ (Introduction)

การเรียนการสอนในรายวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) รายวิชานี้มีความสำคัญกับนักศึกษาเป็นอย่างมาก ด้วยเนื้อหาของรายวิชานี้ประกอบด้วยวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เครื่องมือและเทคนิคการออกแบบแบบประเมินผลปฏิบัติงาน การแจ้งผลการปฏิบัติงานและการให้คำปรึกษา หลักการในการจัดการผลปฏิบัติงาน ระบบการจัดการผลปฏิบัติงาน การวางแผนผลปฏิบัติงาน การนำผลปฏิบัติงานไปใช้ประโยชน์ในวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น การฝึกอบรมและพัฒนา การขึ้นค่าจ้างเงินเดือน การให้ค่าตอบแทน การเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้าย ฯลฯ และกรณีศึกษา การจัดการผลปฏิบัติงานเชิงปฏิบัติในองค์กรรูปแบบต่างๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อทางด้านการบริหารจัดการทางธุรกิจทั้งปัจจุบันและในอนาคต สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในอนาคตได้จริง ดังนั้นผู้สอนจึงต้องนำกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงหรือสมมุติเข้าใช้ในการเรียนการสอนทั้งก่อนและหลังเรียนในทุก ๆ บทเรียน รวมถึงยังเป็นการพัฒนาการสอนโดยการใช้กรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าวอย่างไรก็ตามเทคนิคการสอนที่พบมากที่สุดในการศึกษาในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่คือการสอนแบบบรรยาย โดยมีผู้สอนเป็นศูนย์กลาง การสอนแบบบรรยายเป็นการสอนที่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เพราะนักศึกษาต้องรับรู้เรื่องเดียวกันในเวลาเดียวกัน ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นขาดโอกาสฝึกความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนการสอนน้อย จึงอาจเป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการสอนแบบบรรยาย การบรรยายเป็นวิธีสอนที่อาศัยความสามารถของผู้บรรยาย ถ้าผู้บรรยายไม่มีศิลปะในการบรรยายที่สามารถดึงดูดใจผู้เรียน อาจทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจ และถ้าผู้สอนขาดการเรียบเรียงเนื้อหาสาระอย่างเหมาะสม ผู้เรียนอาจเกิดความไม่เข้าใจและไม่สามารถซักถามได้ ถ้าผู้บรรยายไม่เปิดโอกาสให้ซักถามได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Johnson, Johnson & Holubec, (1992) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบบรรยาย ทำให้ความสนใจของนักศึกษาจะลดลงเรื่อย ๆ ในขณะที่ฟังการบรรยายบางคนจะมีความสนใจในอีกครั้งก็เมื่อใกล้จะจบการบรรยาย สำหรับการบรรยายโดยทั่วไปแล้ว หลังจากการฟังคำบรรยาย ผู้ฟังจะระลึกในเนื้อหาได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ยกเว้นผู้มีสติปัญญาดี การสอนแบบบรรยายจะส่งเสริมการเรียนรู้ระดับต่ำ คือการเรียนรู้ข้อเท็จจริงเท่านั้น ผลการวิจัยยังพบว่า การสอนแบบบรรยายจะให้ผลเท่ากับการอ่านหรือวิธีอื่น ๆ ที่สอนข้อเท็จจริง แต่ให้ผลน้อย

ในการส่งเสริมการคิดหรือเปลี่ยนเจตคติ การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา (case study method) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีการนำมาใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรี การจัดการเรียนการสอน โดยกรณีศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นมาจากความเป็นจริงและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษายังเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางความคิดวิเคราะห์ รู้จักวิธีการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นในตนเองและรู้จักความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องกับผลการศึกษาของพัฒนา ศิริโชติบัณฑิต ที่ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการใช้กรณีศึกษาในการสอนรายวิชา การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย ของ นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยการสอบกลางภาคและการสอบปลายภาคของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยการทดสอบสถิติ paired sample t-test โดยนักศึกษาที่ได้รับการเรียนการสอนโดยเทคนิควิธีการใช้กรณีศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการเรียนการสอนแบบบรรยายตามปกติทั่วไป(พัฒนา ศิริโชติบัณฑิต, 2553)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษา นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งผลการวิจัย สามารถแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เรียนในการคิด การวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา และตัดสินใจในระยะเวลาที่กำหนด โดยวิธีการจัดการสอนโดยใช้กรณีศึกษา อีกทั้งสามารถประเมินผลความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่องคุณภาพการสอน เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-experimental Research) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 65 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 65 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาในรายวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) อีกทั้งเอกสารวิชาการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เทคนิคการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยกรณีศึกษา โดยผู้วิจัยพิจารณาจากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ผ่านมาและจากการสอบถามนักศึกษาในภาคเรียนที่ผ่านมาเช่นกัน ถึงความต้องการในการใช้กรณีศึกษาเข้ามาใช้ในแต่ละบทเรียน จากบทเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน จำนวน 11 บท ผู้วิจัยจึงเลือกใช้กรณีศึกษาในการวิจัยจำนวน 5 บทเรียน ได้แก่ บทที่ 1 แนวคิดการจัดการผลการปฏิบัติงานบทที่ 3 ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน บทที่ 5 เครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงาน บทที่ 7 การทบทวนผลการปฏิบัติงาน และ บทที่ 8 การให้ข้อมูลย้อนกลับและการโค้ชเพื่อผลการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้คือ

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

2. กรณีศึกษา จำนวน 5 กรณีศึกษา

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ โดยใช้แผนการเรียนรู้รายวิชา HRM-414 การจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) เพื่อใช้เป็นแบบแผนและแนวทางในการเรียนการสอน การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน

2. ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนโดยนำแบบทดสอบดังกล่าวเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงทฤษฎี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการศึกษาเป็นหลักซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนบรรยายพร้อมยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาในแต่ละบทเรียน จากนั้นทำการประเมินผลก่อนเรียน (pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และบันทึกผลคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาพร้อมกับอภิปรายร่วมกับนักศึกษา โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาในแต่ละบทเรียน

3. ทำการประเมินผลหลังเรียน (posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (pretest)

4. นำคะแนน pretest/posttest มาวิเคราะห์ทาง สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

5. ทำการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจในของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

4.1 การประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ได้รับคำตอบที่สมบูรณ์ครบตามจำนวนที่ระบุไว้

4.1.2 บันทึกข้อมูลที่ป้อนรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ

4.1.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.1.4 ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ จำนวน (n) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ ใช้การทดสอบค่า t-test

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับการวิเคราะห์และตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการจัดการผลการปฏิบัติงาน จำนวน 65 คน โดยใช้กรณีศึกษา ซึ่งข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	22	33.85
หญิง	43	66.15
รวม	65	100

จากตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.15 จากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	($\bar{X}$)	S.D.	df	t	sig
ก่อนเรียน	65	50	25.20	6.40	64	-21.04	0.000
หลังเรียน	65	50	34.65	7.18	64		

*p-Value < .05

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนของการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้กรณีศึกษา ($\bar{X}$ = 34.65, S.D. = 7.18) สูงกว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 25.20, S.D. = 6.40) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้
โดยใช้กรณีศึกษา ด้านรูปแบบการเรียนรู้

ลำดับที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
1.	มีการระบุแผนการเรียนรู้ไว้ในรายวิชาอย่างชัดเจน	3.87	0.68	มาก
2.	เป็นรูปแบบที่ก่อให้เกิดความน่าสนใจที่จะเลือก ประเด็นการเรียนรู้	3.95	0.74	มาก
3.	บรรยากาศในการเรียนการสอนกระตุ้นให้อยาก เรียนรู้เพิ่มมากขึ้น	4.23	0.86	มากที่สุด
4.	รูปแบบ และความยากง่ายของกรณีศึกษา เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	4.01	0.80	มาก
5.	เป็นรูปแบบที่ผู้เรียนมีอิสระการเรียนรู้เพิ่มมา ขึ้น	3.68	0.62	มาก
6.	บรรยากาศในการเรียนรู้ทำให้รู้สึกมีความเป็น อิสระในการคิดและการเสนอเหตุผล	3.90	0.72	มาก
7.	บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนมีความ เป็นกันเองระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	4.12	0.83	มาก
8.	วิธีการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวในการ เรียนและการศึกษาค้นคว้า	3.78	0.65	มาก
9.	บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนไม่ทำให้ ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอึดอัด	3.84	0.66	มาก
10.	เป็นรูปแบบที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เพิ่มมากขึ้น	3.93	0.73	มาก
	รวม	3.93	0.73	

จากตารางที่ 3 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ด้านรูปแบบการเรียนรู้ สามลำดับแรกที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุดพบว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนกระตุ้นให้อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.86) บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนมีความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.83) และรูปแบบ และความยากง่ายของกรณีศึกษาเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.80)

ตารางที่ 4 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา

ลำดับที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1.	กรณีศึกษาสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของ รายวิชามากขึ้น	4.04	0.82	มาก
2.	กรณีศึกษามีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการเรียนรู้	3.84	0.75	มาก
3.	ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเพิ่มขึ้น	4.02	0.81	มาก
4.	กรณีศึกษามีประสิทธิภาพในการสร้างความรู้สึกลึกถึงความเป็นเจ้าของชิ้นงานนั้น	3.79	0.70	มาก
5.	กรณีศึกษามีประสิทธิภาพในการเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจด้านทฤษฎีที่มีอยู่เดิมได้มากขึ้น	3.88	0.62	มาก
6.	กรณีศึกษามีประสิทธิภาพในการช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นมากขึ้น	3.98	0.69	มาก
7.	กรณีศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับ การประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี	4.11	0.80	มาก
8.	กรณีศึกษาช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจและเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากรายวิชามากขึ้น	3.81	0.70	มาก
9.	กรณีศึกษาทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.80	0.70	มาก
10.	โดยภาพรวมความรู้ที่ได้จากการใช้กรณีศึกษาทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้น	3.92	0.73	มาก
	รวม	3.99	0.77	

จากตารางที่ 4 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา สามลำดับแรกที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด พบว่ากรณีศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับ การประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.80) กรณีศึกษาสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของรายวิชามากขึ้น

($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.82) และผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.81)

ตารางที่ 5 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้

ลำดับที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
1.	ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขณะเรียน	3.89	0.72	มาก
2.	ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล	4.00	0.83	มาก
3.	ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่	3.86	0.70	มาก
4.	ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้จากการศึกษามา ผสมผสานใช้ในการแก้ปัญหา	3.91	0.80	มาก
5.	ผู้เรียนมีโอกาสซักถามได้ตามความต้องการ	3.83	0.72	มาก
6.	ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น	3.67	0.61	มาก
7.	ผู้เรียนมีความมั่นใจที่จะนำความรู้ที่เรียนไป ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง	3.85	0.83	มาก
8.	ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ระหว่างผู้ร่วมเรียน	3.73	0.78	มาก
9.	ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.83	0.75	มาก
10.	โดยภาพรวมการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาช่วย ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมการเรียนรู้	3.85	0.83	มาก
	รวม	3.84	0.83	

จากตารางที่ 5 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ สามลำดับแรกที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด พบว่าผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.83) ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้จากการศึกษามาผสมผสานใช้ในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.80) และผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขณะเรียน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.72)

ตารางที่ 6 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ในภาพรวม

ลำดับที่	รายด้าน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1.	ด้านรูปแบบการเรียนรู้	3.93	0.73	มาก
2.	ด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา	3.99	0.77	มาก
3.	ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้	3.84	0.83	มาก
	รวม	3.92	0.74	

จากตารางที่ 6 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ในภาพรวม พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา มีความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.77) รองลงมาด้านรูปแบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.73) และน้อยที่สุดด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.83)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา ระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษา นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 34.65 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัศร กลีบประทุม (2561) ที่ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาภาวะผู้นำและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบหลังเรียน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และผลความพึงพอใจของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา สามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ในภาพรวม พบว่า ด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา มีความพึงพอใจสูงสุด รองลงมาด้านรูปแบบการเรียนรู้ และน้อยที่สุดด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

1. ด้านรูปแบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด สามลำดับแรกที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด พบว่า บรรยายภาคในการเรียนการสอนกระตุ้นให้อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น บรรยายภาคในการจัดการเรียนการสอนมีความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และรูปแบบและความยากง่ายของกรณีศึกษาเหมาะสมกับ

เนื้อหาที่เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของประภัสสร กลีบประทุม (2561) ที่ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาภาวะผู้นำและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า บรรยายากาศในการเรียนทำให้รู้สึกอิสระในการคิดและการเสนอเหตุผล วิธีการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวในการเรียนและการศึกษาค้นคว้า และเป็นรูปแบบที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยของทวี วัชรเกียรติศักดิ์ (2557) พบว่าผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในระดับที่ดี โดยภาพรวม เห็นว่าการออกแบบการเรียนรู้อช่วยให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ พึงพอใจต่อการบรรยายสนุกสนานเป็นกันเอง ส่งเสริมความเข้าใจจากเนื้อหาความรู้ที่ต้องนำมาใช้ในการวิเคราะห์

2. ด้านความรู้และความเข้าใจในกรณีศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด สามลำดับแรกที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด พบว่า กรณีศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี กรณีศึกษาสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของรายวิชามากขึ้น และผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งโรจน์ พุ่มรีว และคณะ (2557) ที่ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการกรณีศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนด้วย ทั้งนี้จะเป็นเพราะผู้สอนได้สร้างความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน การทำงานเป็นคู่ และเข้าใจบทบาทของแต่ละคน การมีเอกสารประกอบและมีใบงาน(โจทย์) ที่ชัดเจน การเปิดโอกาสให้กลุ่มทำงานแบบอิสระในการวิเคราะห์กรณีศึกษา การค้นหาสาเหตุและการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย การให้น่าสนใจผลงาน การแนะนำให้ข้อคิดเห็นของผู้สอน และการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มของตนเอง

3. ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด สามลำดับแรกที่นักศึกษามีความพึงพอใจสูงสุด พบว่า ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้จากการศึกษามาผสมผสานใช้ในการแก้ปัญหา และผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขณะเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวัติ จันทราช (2554) ที่พบว่าผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการกรณีศึกษาในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร กลีบประทุม (2561) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาภาวะผู้นำและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด 3 ข้อแรกคือโดยภาพรวมการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาช่วยส่งเสริมการปรับพฤติกรรมการ

เรียนรู้ ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในขณะเรียนและผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้ร่วมเรียน ตามลำดับ

นอกจากนี้ ความคงทนของความสามารถ (retention ability) ของนักศึกษาในรายวิชานี้มีความสำคัญด้วยเช่นกัน หากนักศึกษาได้เรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาแล้ว ภายหลังจากได้ทำการศึกษาเสร็จสิ้น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เคยเรียนรู้ไป นักศึกษาสามารถที่จะประยุกต์ใช้เกี่ยวกับวิธีการหรือแนวทางในการจัดการผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้การติดตามความคงทนของความสามารถของนักศึกษาจากการเรียนโดยใช้กรณีศึกษาอาจมีความเหมาะสมมากกว่าได้โดยการทดสอบซ้ำก่อนจบการศึกษาในวิชานี้

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

1. ผู้สอนควรวางแผนการสอนทุกครั้งก่อนสอนในแต่ละบทเรียน โดยเตรียมกรณีศึกษาให้พร้อม เตรียมกิจกรรมให้เหมาะสมและต้องเข้าใจกระบวนการกลุ่ม กรณีศึกษาที่เหมาะสมต้องมีส่วนที่ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง นอกจากนี้ผู้สอนต้องเตรียมประเด็นคำถามเพื่อใช้สำหรับการอภิปรายทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามต้องการ

2. ผู้สอนควรแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 5-6 คน โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการสอน เช่น แบ่งตามความสะดวก แบ่งตามความถนัด แบ่งตามความสนใจ แบ่งตามประสบการณ์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษามีการรวบรวมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้หลายแง่มุม แล้วนำเอาความคิดเห็นต่าง ๆ มาผสมผสานกัน

3. ผู้สอนควรสร้างขวัญและกำลังใจและมีการเสริมแรงทางบวกให้แก่นักศึกษา รวมทั้งผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้มีการผ่อนคลาย

4. ผู้สอนควรกำหนดระยะเวลาที่ใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาประมาณ 1-1.5 ชั่วโมงต่อครั้ง หากน้อยกว่านี้อาจทำให้มีเวลาในกระบวนการกลุ่มน้อย และผู้สอนควรลดบทบาทเป็นเพียงผู้กระตุ้น กิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น

5. เมื่อผู้สอนทำการสอนจบในแต่ละบทแล้วผู้สอนควรจัดกลุ่มผู้เรียนใหม่ เพื่อให้ นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสอนแบบวิธีปกติกับการสอนแบบใช้กรณีศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยวิธีการสอนทั้ง 2 แบบ

2. หลังจากอาจารย์ผู้สอนนำกรณีศึกษาไปใช้ ควรวัดความสามารถในการคิดของนักศึกษา เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นการทดสอบวิธีการสอนจากกรณีศึกษา และเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

3. ควรมีการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาใน รายวิชาการบริหารธุรกิจอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- ประภัสสร กลีบประทุม. (2561). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพัฒนาภาวะผู้นำและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 3 ประจำปี 2561. (น.474-482). กาญจนบุรี, ประเทศไทย.
- นิวัติ จันทราช. (2554). ผลของการใช้วิธีการเรียนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา MGT351พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พัฒนา ศิริโชติบัณฑิต. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กรณีศึกษาในการสอนวิชาโฆษณาและส่งเสริมการขายของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ในโปรแกรมบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว, ระวีวรรณ แสงฉาย, ลำศักดิ์ ขวัญชัย, อุดมศักดิ์ คงเมือง, ยุวดี จอมพิทักษ์, มารยาท โยทองยศ, พิมพ์สินี นาวานุรักษ์, พณิชนันท์ งามสม. (2557). ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- Johnson, D., Johnson, R. & Holubec, E. (1992). *Advanced Cooperative Learning*. Interaction Book Company, Minnesota.